

Miljörådets sammanträde den 25 april 2019

Ledamöter

Peter Öberg (L), ordförande
Milla Eronen (V), vice ordförande
Lisa Carlbom (MP)
Ann-Louise Ebérus (M)
Carina Sundbäck (S)

Tjänstepersoner

Sara Wrethed, avdelningschef stadsutveckling
Cecilia Rivard, utredare och sekreterare i rådet

Sekreterare

Ordförande

Vice ordförande

§ 1 Godkännande av dagordningen, val av justerare, anmälan av protokollet från förra sammanträdet

Dagordningen godkändes. Protokollet justeras av ordföranden och vice ordföranden torsdag den 9 maj.

Protokollet från rådets sammanträde den 12 mars 2019 anmäldes och lades till handlingarna. Protokollet anmäls vid stadsdelsnämndens kommande sammanträde.

§ 2 Strategi för biologisk mångfald, uppdrag till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Cecilia Rivard informerade om stadens kommande strategi för biologisk mångfald som miljö- och hälsoskyddsnämnden har i uppdrag att ta fram. Strategin har åtta delområden:

1. Biologisk mångfald i planprocessen.
2. Biologisk mångfald inom gröna och blå investeringar.
3. Viktiga arter att gynna och lyfta fram.
4. Stockholms särskilda naturkvalitéer kopplade till biologisk mångfald.
5. Behov av ekologiska förstärkningsåtgärder.
6. Verktyg för det interna arbetet.
7. Behov av kunskapsuppbyggnad om biologisk mångfald inom staden.
8. Kommunikationsplan för biologisk mångfald.

Beslut om strategin ska tas i miljö- och hälsoskyddsnämnden i början av 2020 för att därefter skickas på extern remiss inför beslut i kommunfullmäktige.

Frågan om hur engagemang för biologisk mångfald skapas hos allmänheten togs upp av Peter Öberg. De verksamheter vi råder över kan vi påverka som exempelvis förskolorna. Ett annat område att lyfta fram är stadsodling.

§ 3 Kommande ansökningar om trygghetsinvesteringar

Sara Wrethed presenterade beslutade och planerade trygghetsinvesteringar. För 2019 har nämnden fått trygghetsmedel för ett belysningsprojekt i parkleken Fagerlid.

Kommande ansökningar i tertialrapport 1:

- Bättre sikt längs parkvägar i stadsdelsområdet.
- Bättre belysning i parklekarna Starrmyran och Semlan – endast projektering.
- Trygghetsåtgärder i Farsta/Larsboda företagsområde.
- Lokala skyltar i Hökarängen.

§ 4 Klimatinvesteringar 2019 och plan för klimatinvesteringar 2020–2022

Sara Wrethed och Cecilia Rivard redovisade beslutade klimatinvesteringar för 2019 och åtta klimatprojekt där medel sökts i flerårsbudgeten.

Nämnden har för 2019 fått medel för att plantera träd längs med Skönstaholmsfältet i Hökarängen. En åtgärd för att minska buller från Nynäsvägen samt att öka rumsligheten på fältet. Medel har även erhållits för att ersätta träden i allén ner mot Magelungen från Farsta gård.

Sökta klimatinvesteringar för 2020–2022:

1. Bergvärme i parkleken Fagerlid.
2. Solceller på parkleksbyggnad.
3. Byte av vitvaror.
4. Luftvärmepumpar till parklekshus.
5. LED-belysning i lekparker och parklekar.
6. Växthus på förskolegårdar.
7. Växtbäddar för fördröjning av dagvatten.
8. Plantering av träd i växtbädd av biokol.

§ 5 Övriga frågor

Ågesta golfklubb har rätt att ta vatten ur Magelungen för bevattning av golfbanan enligt en vattendom. Domen bifogas

protokollet samt tillhörande mejlväxling. Cecilia kontaktar miljöförvaltningen för att ta reda på hur det är med tillsynen.

Miljörådet diskuterade former för samverkan kring Magelungen med föreningar, miljöförvaltningen, Stockholm Vatten, Huddinge kommun med flera. Miljörådet diskuterade möjligheterna att arrangera ett möte med berörda intressenter. Förvaltningen undersöker vilken instans som är lämplig som arrangör för att bjuda in till möte.

§ 6 Nästa sammanträde

Nästa sammanträde bestämdes till onsdag den 19 juni kl 16.30–17.00 i stadsdelsdirektörens rum på Storforsplan 36, 12 tr.

§ 7 Sammanträdet avslutas

Ordföranden avslutade sammanträdet.

Cecilia Rivard

Från: Fredrik Erlandsson
Skickat: den 25 april 2019 16:48
Till: Cecilia Rivard; Hillevi Virgin
Ämne: SV: Vattendom Magelungen

Hej Cecilia,

Jag skulle spontant säga att uttaget i sig (och denna marginella sänkningen) inte gör någon större skillnad utan det är nog snarare om detta vattnet i sig, efter bevattningen, sedan tar med sig näringsämnen tillbaka till sjön som det gör en skillnad. Jag har dock inte någon aning om i vilken utsträckning denna påverkan är men det framgår kanske av Hillevis LÅPunderlag? Gällande sänkningen misstänker jag att den angivna sänkningen motsvarar vad uttagen volym skulle motsvara i sjön vid ett momentant uttag av tillåtlig volym. I praktiken torde det egentligen bara motsvara ett minskat flöde ut via Forsån med motsvarande flöde som uttas. Totalt sett torde flödet inte förändras då det fortfarande är inom tillrinningsområdet så samma vatten som tas ut torde komma till sjön, men fördröjt.

Jag är ingen expert gällande vattendorar utan Hillevi är nog bättre skickad att svara på detta men mitt spontana svar är att de får ersättas av en ny vattendom då de inte brukar vara tidsbegränsade. Hillevi har nog bättre koll så hör med henne.

Med vänlig hälsning

Fred Erlandsson
Limnolog, M.Sc.
08-522 124 87

Tillsammans för världens mest hållbara stad

Stockholm Vatten och Avfall
106 36 Stockholm
Besök: Bryggerivägen 10
08-522 120 00
fredrik.erlandsson@svoa.se
www.svoa.se

Information om behandling av personuppgifter
På svoa.se/integritetspolicy hittar du information om hur vi behandlar dina personuppgifter.

Från: Cecilia Rivard <cecilia.rivard@stockholm.se>
Skickat: den 25 april 2019 16:14
Till: Fredrik Erlandsson <fredrik.erlandsson@svoa.se>; Hillevi Virgin <hillevi.virgin@stockholm.se>
Ämne: Vattendom Magelungen

Hej!
Vattendomen från 1996 om att Ågesta golfklubb får ta vatten ur Magelungen påverkar det sjön negativt på något sätt?
Sänkningen av Magelungens yta med 2 cm? Hur upphävs en vattendom? Detta är frågor som några ledamöter i vår nämnd undrar över.

Hälsningar Cecilia

VATTENÖVERDOMSTOLEN

96 07 12.

HL

DOM

1996-07-05
Stockholm

TV 1079/94

249-3597

ÖVERKLAGAD DOM

Stockholms tingsrätts, avd. 9, vattendomstolen, dom
1994-05-13, DVA 33, se bilaga A

KLAGANDE

Stora Mellansjö Fastighetsägareförening u.p.a.
c/o Barbro Friberg, Länsvägen 42, 123 52 FARSTA

Ställföreträdare
Ordföranden Barbro Friberg, se ovan

MILJÖ- OCH UTVECKLINGS-
AVDELNINGEN

MOTPART

Ågesta golfklubb, 123 52 FARSTA

INK 02 07 08

TEL MV /

Ombud

Advokaten Nils Ryrberg, Box 595, 101 31 STOCKHOLM

SAKEN

Tillstånd till vattenbortledning från sjön Magelungen för
bevattning av golfbanor inom Ågesta 1:3 m.fl. fastigheter
i Huddinge kommun

VATTENÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Vattenöverdomstolen ändrar vattendomstolens domslut, avsnitten Tillstånd respektive Kontroll, endast på följande sätt. A) Ågesta golfklubb lämnas tillstånd att - i huvudsaklig överensstämmelse med ingivna handlingar - i Nynäsviken av Magelungen anlägga och bibehålla anordningar för vattenbortledning, samt att från en uttagspunkt, belägen på 7-8 m djup i viken, bortleda vatten till en mängd av 50 000 kbm/år. Bortledning får dock inte ske när vattenståndet i Magelungen, vid av vind opåverkade förhållanden, är lägre än +19,82 m i rikets höjdsystem 1900. Den närmare förläggningen av anordningarna för vatten-

Dok id:tv1079-941ud.sw

Postadress
Box 2290

103 17 STOCKHOLM

Besöksadress

BIRGER JARLS TORG 2

Telefon

08-7003400

Telefax

08-219327

Expeditionstid

09.00 - 11.30

12.30 - 15.00

bortledning skall bestämmas i samråd med Stockholms stad och Huddinge kommun. Tillståndet gäller endast så länge arrendeförhållandet består.

B) Utöver vad som föreskrivits under rubriken Kontroll i vattendomstolens dom skall Ågesta golfklubb, för kontroll av vattenståndet i Magelungen, sätta upp en lätt avläsbar pegel på plats som bestäms i samråd med Stockholms stad och Huddinge kommun; bestämmelserna i vattendomstolens dom om mätning m.m. av vattenmängder skall gälla även vattenstånden.

Vattenståndsmätare

2. Vattenöverdomstolen förordnar att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte vunnit laga kraft, dock endast under förutsättning att Ågesta golfklubb ställer sådan säkerhet som anges i 13 kap 50 § vattenlagen (1983:291).

3. Vattenöverdomstolen fastställer vattendomstolens beslut att avvisa ersättningsanspråk avseende förfluten tid.

4. Vattenöverdomstolen avvisar av Stora Mellansjö Fastighetsägareförening efter överklagandetidens utgång framställda yrkanden samt föreningens yrkanden såvitt avser arrendeavtalets giltighet, användning av arrendeavgiften och plombering av mätutrustning.

5. Vattenöverdomstolen avskriver Ågesta golfklubbs överklagande av vattendomstolens dom.

YRKANDEN M.M. I VATTENÖVERDOMSTOLEN

Stora Mellansjö Fastighetsägareförening (föreningen) har - som föreningens talan måste förstås - yrkat att tillstånd inte ges, att mätning av bortledda vattenmängder sköts med plomberad mätutrustning, att Ågesta golfklubb (klubben) förpliktas utge ersättning för föreningens utlägg under förfluten tid, att arrendebeloppet används till renovering av sjön, att arrendeavtalet ogiltigförklaras och att kvävegödslingen stoppas.

Föreningen har vidare, efter överklagandetidens utgång, framställt ett flertal yrkanden och "krav", som delvis inryms under de nyss angivna och som delvis rör helt nya och andra förhållanden, såsom att "golfklubben skall betala gängse pris för sitt vatten", att "en dammlucka skall vara uppsatt vid Forsån senast den 15 maj 1995 och skall bekostas av Golfklubben" och att "Ågesta Golfklubb deltar aktivt i renoveringen av Magelungen och Ågestasjön".

Klubben har - efter återkallelse av ett anslutningsvis framfört överklagande av vattendomstolens dom - yrkat att föreningens talan i Vattenöverdomstolen avvisas, då yrkandena inte framställts vid huvudförhandlingen i vattendomstolen. I andra hand anser klubben att yrkandena skall lämnas utan bifall och att Vattenöverdomstolen skall fastställa vattendomstolens dom.

Klubben har härefter i Vattenöverdomstolen begränsat sin talan avseende det årliga uttaget till 50 000 kbm och uppgivit att man avser att vid behov därutöver köpa vatten av kommunen. Klubben har vidare föreslagit att uttagspunkten flyttas ut cirka 300 m i Magelungen, där vattendjupet är 10 m och att uttaget görs 7-8 m under vattenytan, dvs 2-3 m från sjöbottnen.

Klubben har i sitt bemötande i övrigt av föreningens skrivelser anfört bl.a. följande. Klubben bestrider föreningens ersättningsyrkanden eftersom ersättning för förfluten tid inte kan prövas i denna process. Detsamma gäller dispositionen av arrendeavgiften och arrendeavtalets giltighet. Vad gäller företagets inverkan erinrar klubben om att vare sig länsstyrelsen eller fiskeriverket framförde invändningar från allmän synpunkt vid vattendomstolen. Klubben har förståelse för ambitionerna att höja vattenståndet i Magelungen något och avvisar inte tanken på ett ekonomiskt bidrag till en sådan åtgärd, men framhåller samtidigt att frågan om en reglering av Magelungen faller utanför detta mål.

Länsstyrelsen har här vidhållit sin inställning vid vattendomstolen att uttaget kan ske utan erinran från allmän synpunkt med tillägget att en nedre nivå bör fastställas - motsvarande viss vattenföring i Forsån - vid vilken vattenuttaget starkt begränsas.

Miljöförvaltningen i Stockholm har i infordrat yttrande påpekat att vattenuttaget bör begränsas vid extrem torka, och fiskekonsulenten vid stadens fritidsförvaltning har uttalat att vattenuttag inte bör tillåtas vid flöden mindre än 200 l/s i Forsån; vid låga flöden minskar turbulensen och syresättningen i vattnet och därmed produktionen av kräftor och öring.

Miljökontoret i Huddinge har i infordrat yttrande erinrat om att klubben nu begränsat uttagsmängden och även flyttat uttaget till större djup. Miljökontoret anser att den miljöpåverkan som ett eventuellt vattenuttag medför är ringa, eftersom det utgör en liten del av den totala vattenomsättningen i sjön. Denna påverkan reduceras ytterligare om ovan nämnda åtgärder vidtas.

Vattenöverdomstolen har införskaffat utredning om vattenstånden i Magelungen och om vattenföringen i Forsån och även företagit undersökning på platsen.

Genom beslut den 9 oktober 1995 avslog Vattenöverdomstolen en begäran av klubben om verkställighetsförordnande.

VATTENÖVERDOMSTOLENS DOMSKÅL

Som vattendomstolen konstaterat kan ersättningsyrkanden som avser förfluten tid inte behandlas i detta ansökningsmål. Vattendomstolens avvisningsbeslut skall därför fastställas.

Frågan om giltigheten av arrendeavtalet mellan Stockholms stad och klubben liksom användningen av arrendeavgiften kan inte prövas i detta mål. Föreningens yrkanden i dessa avseenden skall därför avvisas.

Föreningens yrkande om plombering av mätutrustningen skall likaså avvisas, då det framställts först i Vattenöverdomstolen.

Även föreningens efter överklagandetidens utgång framförda yrkanden skall avvisas, eftersom yrkandena framställts för sent.

Klubbens anslutningsvis anförda överklagande skall på grund av återkallelse avskrivas.

Den kompletterande utredningen i Vattenöverdomstolen och utredningen i övrigt i målet bekräftar vattendomstolens bedömning att den sökta vattenbortledningen har ringa inverkan på motstående intressen. Denna inverkan reduceras ytterligare genom att klubben nu har begränsat sin an-

sökan till att avse bortledning av 50 000 kbm vatten/år och genom flyttningen av uttagspunkten; bortledning av denna kvantitet motsvarar en sänkning av Magelungens yta med 2 cm. På grund av risken för skada på främst öring- och kräftproduktionen kan emellertid vattenbortledning inte tillåtas vid alltför låg vattenföring i Forsån. Som villkor bör därför föreskrivas att bortledning inte får ske när vattenståndet i Magelungen är lägre än + 19,82 m; vid denna nivå är vattenföringen i Forsån ca 50 l/s.

Vattenöverdomstolen finner således att klubben - med nyss angiven begränsning - bör lämnas det sökta tillståndet. Vattenöverdomstolen finner vidare skäl att med stöd av 13 kap. 50 § vattenlagen (1983:291) förordna att tillståndet får tas i anspråk även om denna dom inte vunnit laga kraft.

På grund av det anförda skall föreningens talan - till den del den inte behandlats ovan - lämnas utan bifall.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 1996-08-03

Lars Uno Didón

Lars Hydén

Swen Westberg

Kenneth Nordback

I Vattenöverdomstolens avgörande har deltagit hovrättslagmannen Lars Uno Didón, vattenrättsrådet Lars Hydén, hovrättsrådet Swen Westberg, referent, och t f hovrättsassessorn Kenneth Nordback. Enhälligt.